

APLIKASI PENGGUNAAN PERKHIDMATAN PEMBELAJARAN
BERASASKAN WEB (PBW) MENERUSI PERISIAN 'BLACKBOARD 5' DI
KALANGAN PELAJAR SARJANA PENDIDIKAN (TEKNIKAL)

NOORAZA BINTI OTHMAN

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

LB
1044.87
.N39
2001
ra

PERPUSTAKAAN KUI TTHO

3 0000 00119507 6

70315

**KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI
TUN HUSSEIN ONN**

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS ♦

JUDUL : APLIKASI PENGGUNAAN PERKHIDMATAN PEMBELAJARAN BERASASKAN
WEB (PBW) MENERUSI PERISIAN 'BLACKBOARD 5' DI KALANGAN PELAJAR
SARJANA PENDIDIKAN (TEKNIKAL)

SESI PENGAJIAN : 2001 / 2002

Saya NOORAZA BINTI OTHMAN (761116-02-5282)

(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di **Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn, Universiti Teknologi Malaysia** dengan syarat-syarat seperti berikut :

1. Tesis adalah hakmilik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn, Univeriti Teknologi Malaysia.
2. Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn, Universiti Teknologi Malaysia dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran di antara institusi pengajian tinggi.
4. ** Sila tandakan (✓)

☐

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐

TERHAD

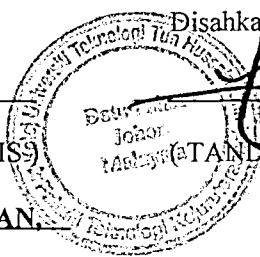
(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☒

TIDAK TERHAD

(TANDATANGAN PENULIS)

Disahkan oleh:

(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap : LOT 133 KG. JANA SAMBUNGAN,

34600 KAMUNTING, TAIPING,

EN. ASRI BIN SELAMAT

PERAK DARUL RIDZUAN.

Tarikh : 10/9/01

Tarikh : 10/10/2001

- CATATAN:**
- * Potong yang tidak berkenaan.
  - ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
  - ♦ Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertai bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (PSM).

Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini
adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan
penganugerahan ijazah ~~Sarjana Muda~~ / Sarjana / ~~Doktor Falsafah~~
Pendidikan Teknikal ”.

Tandatangan	:	
Nama Penyelia	:	En. Asri Bin Selamat
Tarikh	:	10/10/2001

APLIKASI PENGGUNAAN PERKHIDMATAN PEMBELAJARAN
BERASASKAN WEB (PBW) MENERUSI PERISIAN 'BLACKBOARD 5' DI
KALANGAN PELAJAR SARJANA PENDIDIKAN (TEKNIKAL)

NOORAZA BINTI OTHMAN

Laporan projek ini dikemukakan
sebagai memenuhi sebahagian daripada
syarat penganugerahan ijazah Sarjana Pendidikan (Teknikal)

Jabatan Pendidikan Teknik dan Vokasional
Fakulti Teknologi Kejuruteraan
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

SEPTEMBER, 2001

“Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya”.

Tandatangan : .....

Nama Penulis : NOORAZA BINTI OTHMAN

Tarikh : 10 SEPTEMBER 2001

Teristimewa untuk
Opah, ayah dan ibu tersayang,
Ibu dan ayah saudara
Keluarga
Yang dikasihi dan disayangi

Buat semua yang menjayakan
Terima kasih diatas pertolongan dan pengorbanan.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Illahi, kerana dengan limpah kurniaNya, dapat jua saya menyiapkan kertas penyelidikan “Aplikasi penggunaan perkhidmatan pembelajaran melalui web (PBW) menerusi perisian ‘Blackboard 5’ di kalangan pelajar Sarjana Pendidikan”. Walaupun pelbagai rintangan dan limitasi, segala kerja dapat diatasi dan berjaya menghantar hasil kajian dalam masa yang ditetapkan.

Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Encik Ghazally Bin Spahat, selaku pensyarah penyelia bagi kajian ini di atas bimbingan dan tunjukajar yang diberikan. Inisiatif dan bimbingan dari beliau di sepanjang semester telah berjaya membantu dan membimbing dalam menghasilkan kertas penyelidikan ini. Begitu juga kepada Encik Asri Bin Selamat selaku penilai bagi kajian ini yang turut sama memberi bantuan dan tunjukajar.

Jutaan terima kasih juga ditujukan kepada semua sahabat-sahabat yang secara tidak langsung membantu dalam menyiapkan penyelidikan ini.

Ucapan terima kasih juga dilupakan kepada keluarga tersayang kerana sanggup bersama-sama berkorban dan mengambil berat sehingga selesainya penyelidikan ini.

ABSTRAK

Pembelajaran Berasaskan Web (PBW) merupakan satu konsep pembelajaran yang menjadikan web sebagai medium pengajaran dan pembelajaran. Pembelajaran maya ini juga merupakan alternatif yang paling sesuai sebagai alat sokongan pembelajaran di institusi pengajian tinggi. Ini kerana pembelajaran melalui web ini dilihat dapat memberikan kepentingan setiap pihak iaitu pelajar, pensyarah dan pentadbir. Justeru itu, seramai 86 orang pelajar Sarjana Pendidikan Teknikal, Semester 3 telah dipilih sebagai responden di dalam pengkajian ini iaitu 'Aplikasi Penggunaan Perkhidmatan Pembelajaran Melalui Web (PBW) Menerusi Perisian 'Blackboard 5' Di Kalangan Pelajar Sarjana Pendidikan'. Pengkajian ini memfokuskan kepada maklumat dan pengetahuan tentang PBW, faktor-faktor kepada kepenggunaan perisian, kemudahan-kemudahan yang dilayari dan kekerapan dalam melayari perisian ini. Terdapat cadangan dan saranan untuk meningkatkan lagi kualiti perisian PBW bagi menjadikan proses pengajaran dan pembelajaran lebih berkesan. Sebagai kesimpulan, kajian ini mendapati responden mengaplikasikan penggunaan perisian PBW 'Blackboard 5' berdasarkan kepada faktor-faktor dan kemudahan yang disediakan.

ABSTRACT

Web-Based Learning is a concept in using or applying the web as a medium in teaching and learning process. It is one of the alternatives that have been used widely by the higher institutions in supporting the teaching process. Through this concept it provide a lot of advantages especially to the students, lecturers and administrators. 86 respondents have been selected among Master Technical Educational students from third semester students. The questionnaires developed is based on 'The Usage Of Applications Web-Based Learning Using Blackboard 5 Software Among The Students Of Master Technical Education'. This research focused on such as knowledge concept of web-based learning, factors of using this software, the facilities that have been used and the frequency to access. Suggestions also is given at the end of this research to improve web-based learning which can lead to the enhancement of the teaching and learning process. The overalls findings show that the software is widely used by the respondent based on factors and facilities that have been given.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	HALAMAN JUDUL	i
	HALAMAN PENGAKUAN	ii
	HALAMAN DEDIKASI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	KANDUNGAN	vii
	SENARAI JADUAL	xiii
	SENARAI RAJAH	xv
	SENARAI LAMPIRAN	xvi

BAHAGIAN SATU

PENGENALAN

BAB I	PENGENALAN	
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latar Belakang Masalah	2
	1.3 Pernyataan Masalah	3
	1.4 Soalan Kajian	3
	1.5 Tujuan Penyelidikan	4
	1.6 Kerangka Teori	
	1.6.1 Aplikasi Teori - teori Dalam Kajian	4

1.7	Kepentingan Penyelidikan	7
1.8	Skop Kajian	8
1.9	Definisi Istilah	
1.9.1	Pembelajaran Berasaskan Web	9
1.9.2	Blackboard 5	9
1.9.3	KUITTHO	10

BAHAGIAN DUA

SOROTAN PENULISAN

BAB II SOROTAN PENULISAN

2.1	Pembelajaran Berasaskan Web	
2.1.1	Model Persekitaran PBW	11
2.1.2	Penggunaan Web Sebagai Medium Pengajaran dan Pembelajaran	13
2.1.3	Alternatif Sebagai Alat Sokongan Pembelajaran	14
2.1.4	Pengajaran dan Pembelajaran di World Wide Web	15
2.1.5	<i>Computer-Based Instruction</i> (CBI)	15
2.1.6	Ciri-ciri Sebuah Sistem Berasaskan Web (Web-Based System)	16
2.2	Perisian PBW	
2.2.1	Perkhidmatan dalam E- Pembelajaran	18
2.2.2	Kajian Peranan Pembelajaran Jarak Jauh Melalui Web Membentuk Masyarakat Global Yang Berilmu (WBT)	19

2.2.3	Sejarah Web-Based Training (WBT)	20
2.2.4	Contoh Perisian Sistem Pembelajaran Berasaskan Web	21
2.3	Di sebalik Pembelajaran Berasaskan Web	
2.3.1	Kelemahan Pembelajaran Melalui Web	22
2.3.2	Faktor-Faktor Kekangan Penggunaan Media Elektronik	24
2.3.3	Kelemahan-Kelemahan Yang Terdapat dalam Sebuah Sistem Pembelajaran Berasaskan Web	25

BAHAGIAN TIGA METODOLOGI PENYELIDIKAN

BAB III METODOLOGI PENYELIDIKAN

3.1	Reka Bentuk Kajian	27
3.2	Responden	27
3.3	Instrumentasi	28
3.4	Kajian Analisis Data	
3.4.1	Kajian Analisis Data	35
3.4.1.1	Peratusan	35
3.4.1.2	Format Jawapan Mengikut Item Sekata (Skala Likert)	36
3.4.1.3	Pernyataan Item Negatif Untuk Skala Likert	39

3.4.1.4	Urutan Prosedur	40
	Penganalisaan Data	
	Borang Soal Selidik	
3.5	Batasan Kajian	44
3.6	Andaian	44

BAHAGIAN EMPAT

ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

BAB IV ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.1	Analisis Data	45
4.1.1	Pengetahuan Responden	46
	Mengenai PBW	
4.1.2	Faktor-faktor Mempengaruhi	49
	Menggunakan Blackboard 5	
4.1.3	Kemudahan Yang Diakses Di	51
	dalam Perisian Blackboard 5	
4.1.3.1	'My Institutions'	51
4.1.3.2	'My Course'	52
4.1.3.3	'Academic Web	53
	Resource'	
4.1.4	Kekerapan Mengakses	
	Blackboard 5	
4.1.4.1	Waktu Mengakses	54
	Blackboard 5	
4.1.4.2	Keadaan Yang	55
	Dihadapi Ketika	
	Mengakses	
	Blackboard 5	
4.2	Dapatan Kajian	57
4.2.1	Maklumat / Pengetahuan	57

	Mengenai PBW	
4.2.2	Faktor-faktor Menggunakan Blackboard 5	58
4.2.3	Kemudahan Yang Diakses Di dalam Perisian Blackboard 5	58
4.2.4	Kekerapan Mengakses Blackboard 5	59

BAHAGIAN LIMA

PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

BAB V PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Perbincangan	61
5.2	Cadangan	
5.2.1	Peruntukan oleh Kementerian Pendidikan	63
5.2.2	Melengkapkan Kemudahan di KUITTHO	64
5.2.3	Penekanan Terhadap Kursus / Seminar PBW	65
5.2.4	Memperluaskan Hak Akses Blackboard 5	65
5.2.5	Kesedaran Oleh Semua Pihak	66
5.3	Kesimpulan	66

BAHAGIAN ENAM

SENARAI DOKUMEN RUJUKAN

SENARAI DOKUMEN RUJUKAN	68
--------------------------------	-----------

**BAHAGIAN TUJUH
LAMPIRAN**

LAMPIRAN

LAMPIRAN A-F

71-82

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.2	Bilangan Sampel	28
3.3 (i)	Format Skala Likert	29
3.3 (ii)	Item-item Instrumentasi Mengikut Soalan Kajian	30
3.4.1.1	Penganalisaan Peratusan	36
3.4.1.2 (a)	Pengiraan Nilai Skor Untuk Skala Likert	37
3.4.1.2 (b)	Rumusan Beberapa Item Untuk Skala Likert	38
3.4.1.4 (a)	Contoh Penganalisaan Peratusan Item A13	41
3.4.1.4 (b)(i)	Pengiraan Nilai Skor Untuk Skala Likert	42
4.1.1 (a)	Pengetahuan Responden Mengenai PBW	46
4.2.1 (b)	Pengetahuan Responden Mengenai PBW	47
4.1.2	Faktor Mempengaruhi Menggunakan 'Blackboard 5'	49
4.1.3.1	Ruangan Yang Diakses di 'My Institutions'	51
4.1.3.2	Ruangan Yang Diakses di 'My Course'	52

4.1.3.3	Ruangan Yang Diakses 'Academic Web Resources'	53
4.1.4.1	Waktu Mengakses 'Blackboard 5'	54
4.1.4.2	Keadaan Yang Dihadapi Ketika Mengakses 'Blackboard 5'	55

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
1.6	Kerangka Teori	5
4.1.1 (a)	Carta Pai “PBW mengandungi tugasan, nota secara online”	48
4.1.1 (b)	Carta Pai Responden Mengakses Perisian PBW Nicenet	48
4.1.2	Graf Min Faktor-faktor Menggunakan ‘Blackboard 5’	50
4.1.3.1	Graf Min dan Sisihan Piawai “My Institutions”	53
4.1.4.1	Graf Min dan Sisihan Piawai Waktu Mengakses ‘Blackboard 5’	54
4.1.4.2	Graf Min dan Sisihan Piawai Bagi Faktor Mempengaruhi Kekerapan	56
4.2.3	Graf Purata Min Bagi Kemudahan-kemudahan Yang Diakses Di dalam ‘Blackboard 5’	58

BAB I

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Pendidikan telah lama diterima sebagai tonggak pembangunan ekonomi alaf baru. Pendidikan juga dilihat sebagai pemangkin kepada masyarakat berilmu dan berakhlak mulia. Kedatangan alaf baru yang disertai dengan ledakan Teknologi Komunikasi dan Maklumat (TKM) memberikan tekanan baru tentang perlunya perubahan-perubahan radikal dalam dunia (http://www.cikgunet/about_us.php3). Para pelajar adalah harapan negara di dalam merealisasikan cita-cita negara pada masa akan datang. Begitulah juga dengan pendidik.

Proses pembelajaran masa kini telah mengalami perubahan yang pesat. Proses pengajaran tidak lagi berlaku secara fizikal sahaja (dalam bilik darjah), malah telah bertukar kepada pengajaran secara dalam talian (on-line) atau secara *virtual*. Segala sumber pengajaran dan pembelajaran akan mula disalurkan menerusi talian berasaskan web dan internet, lantas memerlukan era pembangunan secara elektronik dan pembangunan elektronik.

Menyedari arus TKM yang semakin deras, Kementerian Pendidikan telah melaksanakan projek Sekolah Bestari. Namun begitu, kekurangan bahan pengajaran dan pembelajaran tempatan menjadi kekangan dalam merealisasikan usaha ini. Oleh itu, usaha menggerakkan tenaga pengajar untuk menghasilkan bahan pengajaran dan pembelajaran dengan cepat dan bermutu tinggi perlu ditekankan.

Antara kemudahan yang disediakan dan amat popular dewasa ini ialah pencarian maklumat berasaskan halaman web, perbincangan dalam kumpulan (Newsgroup), mail elektronik (E-mail), perbualan berasaskan teks (Chatting), sistem Telesidang (Video, Audio, Teks) dan sebagainya. Setiap satunya mempunyai keistimewaan yang tersendiri dan sekiranya digunakan dengan sebaik mungkin serta disulami dengan kreativiti, satu proses pendidikan yang menarik, berkesan serta menghiburkan dapat dihasilkan (Baharuddin *et. al*, 2000).

1.2 Latar Belakang Masalah

Penggunaan halaman web dalam pendidikan memberikan peluang kepada pendidik untuk menyampaikan dan menerbitkan bahan pengajaran secara talian terus. Selain daripada itu, penggunaan web dalam pendidikan memberikan maklumat tanpa sempadan kepada pendidik dan pelajar.

Ciri istimewa yang terdapat dalam Internet sebagai alat pengajaran dan pembelajaran iaitu bersifat terarah sendiri dan pembelajaran boleh dijalankan pada bila-bila masa tanpa terikat pada faktor masa. Ciri web yang menarik dan unik juga memberikan kelebihan berbanding dengan pengajaran di dalam kelas tradisional. Menurut Star (Baharuddin *et. al .ibid*, 2000), sesi pembelajaran yang disampaikan secara talian terus (on-line) menghasilkan peluang kepada pelajar untuk berinteraksi

dengan guru, mengawal maklumat yang diproses oleh guru, memberi dan menerima maklumbalas tentang pengetahuan yang disampaikan.

Adalah wajar bagi seorang pelajar mempunyai pengetahuan berkenaan dengan pembelajaran berasaskan web. Bukan sekadar itu sahaja, pelajar haruslah peka dengan sebarang perkembangan di tempat pengajian masing-masing. Pelajar haruslah membuka minda berkenaan kemungkinan adanya perkhidmatan ‘Pembelajaran Berasaskan Web (PBW)’ yang dapat memudahkan urusan pengajaran dan pembelajaran. Seharusnya, pelajar perlu mengetahui serba sedikit mengenai perkembangan ini di samping mengaplikasikannya bagi tujuan pembelajaran.

1.3 Pernyataan Masalah

Pengkaji ingin mengkaji ‘Bagaimanakah Penggunaan Perkhidmatan Pembelajaran Berasaskan Web (PBW) Menerusi Perisian ‘Blackboard 5’ diaplikasikan di Kalangan Pelajar Sarjana Pendidikan (Teknikal)?’.

1.4 Soalan Kajian

Di dalam kajian ini, terdapat empat soalan kajian yang ingin dikaji iaitu:

- (a) adakah pelajar mempunyai pengetahuan di dalam konsep ‘pembelajaran berasaskan web’?;
- (b) apakah faktor-faktor yang mempengaruhi pelajar menggunakan perisian ‘Blackboard 5’?;

- (c) apakah jenis kemudahan yang diakses dalam perisian ini?; dan
- (d) apakah kekerapan pelajar di dalam menggunakan kemudahan ini?

1.5 Tujuan Penyelidikan

Tujuan penyelidikan ini adalah untuk menentukan:

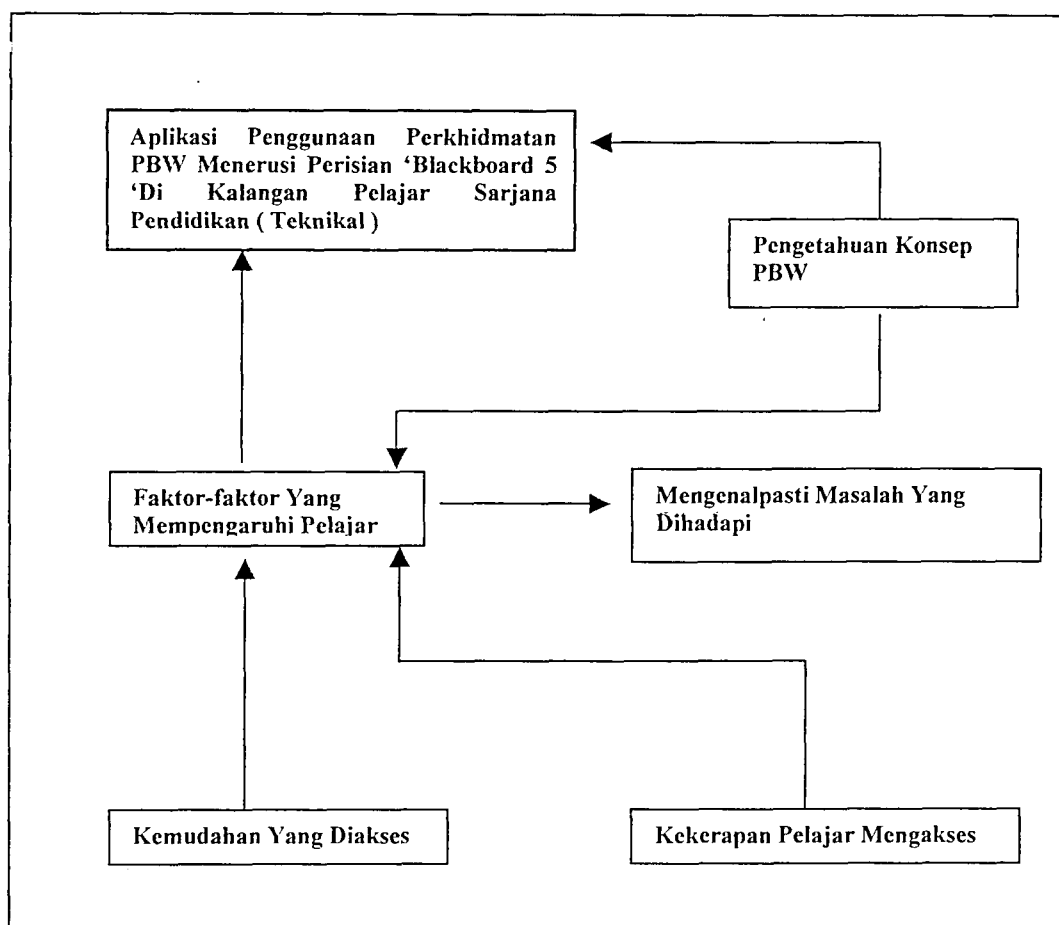
- (a) tahap pengetahuan pelajar mengenai konsep ‘pembelajaran berasaskan web’;
- (b) faktor-faktor yang mempengaruhi penggunaan perisian ‘Blackboard 5’;
- (c) jenis kemudahan yang diakses di dalam perisian ini; dan
- (d) kekerapan menggunakan kemudahan ini.

1.6 Kerangka Teori

1.6.1 Aplikasi Teori-Teori Dalam Kajian

Di dalam kajian ini, kerangka teori adalah berdasarkan penggabungan beberapa teori. Teori tersebut adalah Uma Sekaran (1992), Romiszowski (1997), Norafida Ithnin dan Othman Ibrahim (2000), Khan (1997), Sumilah *et. al.*(1997), William Horton (2000), Daniel A. Greenwood (1998), Vitalect Company, Harasim. Calvert dan Groneboer (1997), Kulik *et. al* (1983), Jamaluddin Mohaiadin (2000) dan teori daripada Internet yang bertajuk “Advantages As Well As Disadvantages Of Web-Based Training”.

Horton (2000) menyatakan sejarah *Web-Based Training* bermula pada tahun 1840 bermulanya pendidikan jarak jauh, 1960 bagi *computer-conveyed education* dan 1990 adalah bermulanya teknologi internet. Manakala Syarikat Vitalect menyatakan bahawa syarikatnya merupakan vendor dalam mengeluarkan sebuah perisian *web-based learning* yang boleh digunakan pada masa kini. Greenwood (1998) menyatakan bahawa terdapat 10 ciri bagi sebuah sistem PBW. Justeru itu dengan gabungan teori di atas dapat membentuk pemboleh ubah tidak bersandar iaitu pengetahuan konsep PBW.

Rajah 1.6 : Kerangka Teori

Sumber

1. Uma Sekaran (1992)
2. Romiszowski (1997)
3. Norafida Ithnin dan Othman Ibrahim (2000)
4. Sumilah *et. al.* (1997)
5. Daniel A. Greenwood (1998)